



Verantwoord opdrachtgeverschap

Neprom Commissie Woningmarkt

29-3-2023



Veel valgevaar gezien bij controle 200 bouwplaatsen

Nieuwsbericht | 23-03-2023 | 10:25

Bij een controle op 200 bouwplaatsen verspreid over Nederland zijn bij circa 140 bouwplaatsen overtredingen geconstateerd door de Nederlandse Arbeidsinspectie. In totaal ging het om meer dan 250 overtredingen.



Eerste publicatie op 23 mrt. 2023 | Laatst gewijzigd op 24 mrt. 2023

Arbeidsinspectie legt werk bij zeventig bouwplaatsen stil na controle

De Nederlandse Arbeidsinspectie heeft bij een grootschalige controle op 200 bouwplaatsen in 140 gevallen een veiligheidsovertreding geconstateerd. In ongeveer 70 gevallen werden de werkzaamheden direct stilgelegd.

Vaak sprake van valgevaar

Bouwwerkers lopen gevaar: inspectie legt werk op helft bouwplaatsen stil

23 maart 2023 13:06 • Aangepast 23 maart 2023 13:28



Foto uit het archief, ter illustratie.

Net bir

- 21:52 IOC
Belar
- 21:49 Van c
weg
- 21:34 Wilfr
Insid
- 21:14 Thial
door
- 21:10 VIDEO
jonge
probl



Luister naar
02:13

Werk op zeker zeventig bouwplaatsen tijdelijk stilgelegd na controle inspectie

Onveilig De Arbeidsinspectie deed met 150 inspecteurs onderzoek op bouwplaatsen verspreid over het land. 140 bouwplaatsen voldeden niet, meer dan de helft moest tijdelijk sluiten.



*“Verantwoord Opdrachtgeverschap houdt in dat opdrachtgevers aandacht hebben voor gezond en veilig werken **in alle fases** van de opdracht, dus van ontwerp, uitvoering, oplevering, beheer en onderhoud”*

Bron: Arboportaal.nl



Wettelijke grondslag

Verantwoordelijke Opdrachtgeverschap

- **Arbowet**
 - memorie van toelichting
- **Arbobesluit**
 - Nota van toelichting
 - Stb-1997-60
 - Stb-2006-674
 - Stb-2016-495
- **Richtlijn 92/57/EEG**
 - Minimumvoorschriften met betrekking tot veiligheid en gezondheid voor tijdelijke en mobiele bouwplaatsen

Rol van de opdrachtgever

- Arbowet artikel 16 lid 8:** Biedt de mogelijkheid om een ander dan de werkgever de verplichtingen van de werkgever uit de arbowet op te leggen.
- Arbobesluit artikel 2.24:** Artikel 16 lid 8 wordt van toepassing verklaard in bouwproces en oa opdrachtgever krijgt deze verplichtingen opgelegd
- Arbobesluit artikel 2.26:** Opdrachtgever is verplicht om in ontwerpfase zich ervan te vergewissen dat betrokken werkgevers en zelfstandigen in staat zijn om verplichtingen uit arbowet tijdens uitvoering na te komen. In het bijzonder de verplichtingen, bedoeld in de artikelen:
- 3 (oa arbobeleid en volgen AH-strategie)
 - 5 eerste en derde lid (schriftelijke RI&E, plan van aanpak met maatregelen ivm risico's en de samenhang daartussen)
 - 8 voorlichting, onderricht en toezicht
 - hoofdstuk 4, afdeling 5 (asbest)
- Arbobesluit artikel 2.28:** Verplicht de Opdrachtgever tot het opstellen van een V&G plan.



Vergewissen

Wat betekent dat?

Vergewissen -1-

Artikel 2.26

De opdrachtgever is verplicht in de ontwerpfase zich ervan te vergewissen dat de betrokken werkgevers en zelfstandigen in staat zijn de verplichtingen voor de arbeidsomstandigheden die gelden in de uitvoeringsfase na te komen, in het bijzonder de verplichtingen, bedoeld in de artikelen 3, 5, eerste en derde lid, en 8 van de wet en hoofdstuk 4, afdeling 5.

De vergewisplicht uit artikel 2.26 is het meest algemene artikel, dat betrekking heeft op elke opdrachtgever, van kleine en grote bouwwerken.

Definitie 'vergewissen':

- zekerheid over iets pogen te verkrijgen;
- zich zekerheid verschaffen van.

Ontwerpfase

Artikel 2.23. Definities

Ontwerpfase (2.23): “de studie-, ontwerp- en uitwerkingsfase van het ontwerp van een bouwwerk”.

- “In de ontwerpfase worden in de regel de belangrijkste keuzen met betrekking tot de constructies, de bouwelementen en het te gebruiken materiaal voor de totstandbrenging van het bouwwerk gemaakt”
- “Het reeds in de ontwerpfase aanwenden van kennis en kunde over de uitvoering van bouwwerken kan in de daadwerkelijke uitvoeringsfase onveilige of ongezonde werksituaties voorkomen.”
- “De ontwerpfase heeft ook **betrekking op de wijze waarop het bouwwerk gerealiseerd** gaat worden (uitwerkingsfase)”
- “In de praktijk kan het overigens voorkomen dat **ontwerp- en uitvoeringsfase niet scherp te scheiden zijn**. Bijvoorbeeld door voortschrijdende inzichten over te hanteren technieken kan de ontwerpfase doorlopen of herleven tijdens de uitvoeringsfase.”

Vergewissen -2- Artikel 3,5 en 8

Artikel 3 : Arbobeleid

- De Arbeidshygiënische strategie moet aantoonbaar gevolgd worden (schriftelijk).
- Duidelijk moet zijn dat een stap van een hogere orde niet mogelijk is of redelijkerwijs niet haalbaar is.

Artikel 5 : Risico inventarisatie en evaluatie

- Relatie tussen het gevaar, aard van de werkzaamheden, het risico en de beheersmaatregelen. Dus geen verzamelrisico's.
- Gevaar moet altijd gewogen worden (tenzij er sprake is van detail/middelvoorschriften).
- RI&E dient te worden aangepast zo dikwijls als de daarmee opgedane ervaring, gewijzigde werkmethoden of werkomstandigheden of de stand van de wetenschap en professionele dienstverlening daartoe aanleiding geven.

Artikel 8 : Voorlichting en onderricht

- voorlichting en instructie moet afgestemd zijn op de taak (te verrichten werkzaamheden), kennis/ niveau/ ervaring van de medewerkers.
- De RIE / V&G plannen moeten dan ook dusdanig gedetailleerd zijn dat op taakniveau / niveau van uit te voeren werkzaamheden instructie gegeven kan worden over de aan taak/werkzaamheden verbonden risico's.

Vergewissen -3- uitleg

- De opdrachtgever zal moeten nagaan of er voldoende tijd, ruimte, toegang, middelen, gelegenheid etc. is voor de uitvoerende partij om adequate maatregelen te treffen.
- Dit veronderstelt dat hij beoordeelt of de maatregelen in deze specifieke (bouw)situatie inderdaad getroffen kunnen worden.
- Het noemen van standaardmaatregelen (bijv. steiger plaatsen, tilhulp gebruiken, gebied afzetten, verkeersplan, ruime opslag materialen, niet gelijktijdig in elkaars buurt werken, kleinere plafondplaten) is niet de bedoeling van deze vraag.
- Hij moet beoordelen of deze maatregelen ook daadwerkelijk kunnen worden gebruikt en toegepast op deze specifieke plek en in dit project.



Aanstelling Coördinatoren & Opstellen V&G-plan

Taken coördinator ontwerpfase

artikel 2.30

De coördinator voor de ontwerpfase heeft tot taak om namens de opdrachtgever:

- a) te bewerkstelligen dat artikel 2.26 wordt uitgevoerd;
- b) een veiligheids- en gezondheidsplan als bedoeld in artikel 2.28 **op te stellen of te laten opstellen**;
- c) een veiligheids- en gezondheidsdossier samen te stellen dat bestemd is voor degene die beslist over de uitvoering van latere werkzaamheden aan het bouwwerk in de gebruiks- of sloopfase. In dit dossier wordt de bouwkundige en technische informatie over het specifieke bouwwerk opgenomen die van belang is voor de veiligheid en gezondheid van werknemers en zelfstandigen die werkzaamheden verrichten in de gebruiks- of sloopfase.

V&G-plan

1. **De opdrachtgever** zorgt ervoor dat ten aanzien van bouwwerken die voor de veiligheid en gezondheid van werknemers bijzondere gevaren met zich meebrengen als bedoeld in bijlage II bij de richtlijn of een bouwwerk ten aanzien waarvan een melding verplicht is, een veiligheids- en gezondheidsplan wordt opgesteld.
2. Afhankelijk van de voortgang in het bouwproces, worden in het veiligheids- en gezondheidsplan **ten minste vermeld** en opgenomen:
 - a) een beschrijving van het tot stand te brengen bouwwerk, een overzicht van de betrokken ondernemingen op de bouwplaats, de naam van de coördinator voor de ontwerp- en uitvoeringsfase;
 - b) een inventarisatie en evaluatie van **de specifieke gevaren** voor het betreffende bouwwerk, waaronder de eventuele aanwezigheid van asbest of asbesthoudende producten als bedoeld in [artikel 4.37](#), verontreinigde grond, verontreinigd water of grondwater of verontreinigde waterbodems, en specifieke gevaren die het gevolg zijn van de gelijktijdige en achtereenvolgende uitvoering van de bouwwerkzaamheden en in voorkomend geval van de wisselwerking met doorgaande exploitatiewerkzaamheden;
 - c) de **maatregelen die volgen uit de risico-inventarisatie en -evaluatie**, bedoeld onder b);
 - d) de **afspraken met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen**, bedoeld onder c);
 - e) de wijze waarop **toezicht** op de maatregelen wordt uitgeoefend;
 - f) de **bouwkundige, technische en organisatorische keuzen** die in verband met de veiligheid en gezondheid van de werknemers en zelfstandigen worden gemaakt alsmede de onderzoeken en rapporten die de onderbouwing van deze keuzen ondersteunen;
 - g) de wijze waarop **voorlichting en instructie aan de werknemers** op de bouwplaats wordt gegeven

Taken coördinator uitvoeringsfase

artikel 2.31



De coördinator voor de uitvoeringsfase heeft tot taak om namens de uitvoerende partij:

- a) **te bewerkstelligen** dat de maatregelen die werkgevers en zelfstandigen nemen op de bouwplaats ter bescherming van de veiligheid en gezondheid van werknemers en zelfstandigen op doeltreffende wijze worden toegepast;
- b) met het oog op de bescherming van de werknemers en zelfstandigen **zeker te stellen dat** gelijktijdig of achtereenvolgend aanwezige werkgevers en zelfstandigen op de bouwplaats de werkzaamheden goed op elkaar afstemmen;
- c) de voorlichting van werknemers op de bouwplaats **te bewerkstelligen**;
- d) de nodige maatregelen te nemen opdat alleen bevoegde personen de bouwplaats kunnen betreden;
- e) ervoor te zorgen dat **het veiligheids- en gezondheidsplan**, bedoeld in [artikel 2.28](#), en het dossier, bedoeld in [artikel 2.30](#), onder **c, worden aangepast** indien de voortgang van het bouwwerk of de onderdelen daarvan daartoe aanleiding geven;
- f) doeltreffende maatregelen te nemen indien werkgevers of zelfstandigen naar zijn oordeel niet of in onvoldoende mate of op onjuiste wijze uitvoering geven aan een samenhangende toepassing van hun verplichtingen als bedoeld onder a en b.



Vragen / Discussie